Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2022-0841

(F.H.E. Boerma, voorzitter en mr. J. Hadziosmanovic, secretaris)

Klacht ontvangen op	7 april 2021
Ingediend door	mevrouw [naam 1] en de heer [naam 2], verder te noemen de consumenten
Tegen	Coöperatieve Rabobank U.A., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de bank
Datum uitspraak	4 oktober 2022
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen

Samenvatting

De consumenten hebben recht op een compensatie van de bank voor te veel betaalde rente op hun doorlopend krediet. In het compensatievoorstel van de bank is opgenomen dat de compensatie in mindering wordt gebracht op het openstaande kredietbedrag. Zij hebben gevorderd dat het compensatiebedrag niet in mindering wordt gebracht op het openstaande saldo maar aan hen wordt uitbetaald. De commissie heeft de vordering afgewezen.

1. Procedure

1.1 De commissie beslist op basis van haar reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consumenten; 2) de aanvullende stukken van de consumenten; 3) het verweerschrift van de bank; 4) de aanvullende stukken van de bank; 5) de repliek van de consumenten en 6) de dupliek van de bank.

1.2 Zowel de consument als de bank hebben gekozen voor een bindend advies. De uitspraak is daarom bindend en partijen kunnen elkaar aan de uitspraak houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 De consumenten hebben in 2004 een doorlopend kredietovereenkomst (krediet 1) gesloten met de bank. Vanwege een verhoging van de limiet hebben partijen in augustus 2008 een nieuwe kredietovereenkomst (krediet 2) gesloten.

Ten aanzien van beide kredietovereenkomsten is een vaste maandtermijn overeengekomen en staat in de daarop van toepassing zijnde Algemene Voorwaarden Doorlopend Krediet Rabobank (hierna: Algemene Voorwaarden) het volgende opgenomen:

5. Betaling

De betaling van de maandtermijnen vinden uiterlijk op de 30ste van de maand plaats. Zodra er een bedrag is opgenomen, moet de eerste maandtermijn de maand hierop volgende worden betaald. Vervroegde gehele of gedeeltelijke betaling van het openstaande saldo is altijd mogelijk. Dat kost de kredietnemer niets extra. Bij vervroegde gedeeltelijke betalingen blijft de kredietnemer verplicht tot het voldoen van zijn maandelijkse betalingen.

6. Rentewijzigingen

De kredietgever heeft altijd het recht de rente te wijzigen. De kredietgever brengt de verschuldigde rente maandelijks achteraf in rekening. Deze rente wordt toegevoegd aan het openstaande saldo van het krediet.

2.2 Eind april 2022 bedraagt de resterende hoofdsom van het krediet € 18.581,49.

2.3 In navolging van eerdere uitspraken van de Commissie van Beroep Kifid[1] over te veel betaalde rente voor doorlopend krediet, heeft de bank een compensatieregeling in het leven geroepen waarbij zij haar klanten compenseert voor teveel betaalde rente op doorlopend krediet. De bank heeft deze regeling op 15 december 2021 gepubliceerd. Daarin staat opgenomen dat de compensatie op het openstaande bedrag van het krediet in mindering wordt gebracht. Voor zover de compensatie het openstaande bedrag van het krediet overstijgt wordt het op de betaalrekening van de klant overgemaakt.

2.4 De bank heeft een berekening uitgevoerd om te bepalen of de consumenten voor vergoeding van teveel betaalde rente op het doorlopend krediet in aanmerking komen. Uit de berekeningen van februari 2022 volgt dat de consumenten in aanmerking komen voor een compensatiebedrag van € 1.214,74 (inclusief rente-over-rente). De consumenten hebben de berekening van de bank niet betwist en aangegeven akkoord te zijn met het bedrag van de vergoeding. De consumenten vorderen echter dat de compensatievergoeding op hun bankrekening wordt overgemaakt en niet in mindering wordt gebracht op de openstaande kredietschuld. Zij hebben aangegeven de procedure ten aanzien van dit klachtonderdeel te willen voortzetten.

[1] Zie met name de uitspraken CvB Kifid 2019-005 en 2019-005B, te vinden op www.kifid.nl.

De klacht en vordering

2.5 De consumenten hebben, kort weergegeven, aangevoerd dat zij recht hebben op uitbetaling van de compensatievergoeding voor te veel betaalde rente op het doorlopend krediet op hun betaalrekening.

Het verweer van de bank

2.6 De bank heeft daartoe het volgende aangevoerd. Er is sprake van een nog openstaande hoofdsom op het doorlopende krediet van de consumenten. Een compensatie vanwege te veel betaalde rente zal op deze hoofdsom eerst in mindering worden gebracht. Hierin volgt de bank de uitgangspunten van haar compensatieregeling. Ook heeft de Commissie van Beroep Kifid inmiddels meermaals overwogen dat bij de terugvordering van hetgeen door de consumenten teveel en daarmee onverschuldigd is betaald, voor de bank een verbintenis tot ongedaanmaking van de verrichte prestatie in het leven roept. Dit 'herstel in oude toestand' wordt volgens de bank het meest zuiver bereikt door hetgeen te veel is betaald terug te storten op het krediet waar de rente daadwerkelijk in rekening is gebracht.

3. De beoordeling

3.1 De commissie stelt vast dat de bank voor de consumenten een berekening heeft gemaakt en overgelegd ten aanzien van teveel betaalde rente op het in 2004 afgesloten doorlopend krediet. De openstaande hoofdsom van het krediet bedroeg eind april 2022 € 18.581,49. De consumenten hebben de compensatieberekening voor het doorlopend krediet geaccordeerd maar daarbij gevorderd dat het compensatiebedrag op de door hen aangegeven betaalrekening bij de bank wordt gestort.

3.2 De commissie ziet zich gesteld voor de vraag of de bank de rentevergoeding mag verrekenen met het openstaande saldo van het krediet. Door de consumenten is daartoe aangevoerd dat ze in redelijkheid menen recht hebben op uitbetaling van het compensatiebedrag op de door hen aangegeven betaalrekening bij de bank nu de bank toerekenbaar is tekortgeschoten in haar verplichtingen jegens de consumenten en hen te veel rente in rekening heeft gebracht en zij er belang bij hebben over het bedrag te kunnen beschikken.

3.3 De bank heeft aangevoerd dat zij hiertoe niet kan worden verplicht en heeft verwezen naar haar compensatieregeling, eerdere uitspraken van Kifid en haar uitleg van de verbintenis tot ongedaanmaking (zie overweging 2.6).

3.4 De commissie volgt het standpunt van de bank en oordeelt dat de bank niet gehouden kan worden het compensatiebedrag over te maken naar de betaalrekening van de consumenten.

De rechtsverhouding tussen partijen wordt onder meer gekenmerkt door het gegeven dat een doorlopend krediet is verstrekt waarbij de consumenten een bedrag per maand aan de bank betaalden en steeds tot de kredietlimiet opnames konden toen. Het stond de consumenten op grond van de overeenkomst vrij om extra betalingen te doen, zie overweging 2.1. Deze betalingen strekten dan in mindering op de hoofdsom van het krediet voor zover deze niet nodig waren om de verschuldigde rente te betalen.

3.5 De overeenkomst bevatte dus de systematiek dat wat méér wordt betaald dan aan rente is verschuldigd, in mindering wordt gebracht op de hoofdsom van het krediet, zonder dat daarvoor een nadere handeling van de consument is vereist. In wezen is dit het spiegelbeeld van de systematiek dat wat minder wordt betaald dan aan rente is verschuldigd, periodiek bij de hoofdsom van het krediet wordt opgeteld. Het volledige herstel, rechtens en feitelijk, houdt in de eerste plaats in dat hetgeen de consumenten te veel aan rente hebben betaald wordt terugbetaald. In wezen komt dit erop neer dat – achteraf – alsnog het te veel betaalde in mindering wordt gebracht op het restant van de hoofdsom van het krediet, voor zover het krediet nog niet is afgelost.[2] De commissie concludeert dat de vordering van de consumenten dient te worden afgewezen.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is een bindend advies. Tegen deze uitspraak kunt u beroep instellen bij de Commissie van Beroep Kifid als wordt voldaan aan de vereisten van regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen 2 weken na de verzenddatum van deze uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen tot herstel van een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout. De beslissing van de geschillencommissie in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 1 maand na de verzenddatum van de uitspraak een schriftelijk verzoek indienen om de uitspraak aan te vullen als u vindt dat de geschillencommissie niet heeft beslist over alle onderdelen van uw vordering. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de geschillencommissie in haar uitspraak niet uitdrukkelijk al uw argumenten, ter onderbouwing van uw vordering, heeft behandeld. Meer informatie hierover staat in artikel 40 van het reglement van de geschillencommissie vanaf 1 april 2017, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl

[2] Zie uitspraak CvB 2022-0036, overwegingen 5.14 en 5.15, te vinden op www.kifid.nl.